

‘Ook buiten Europa duurzaam vissen’

Reflectie

Waar nu buitenlandse megaschepen vissen voor de West-Afrikaanse kust, zouden de landen dat over vijftien jaar met hun eigen vloot moeten doen. Dan moet er nog wel wat te vangen zijn. Het wordt tijd dat Nederland zich daar eens voor gaat inzetten, vindt Petra Spliethoff.

Petra Spliethoff: ‘Nederland houdt zich veel te stil op het gebied van marien biodiversiteitsbeleid en beleidsoverleg.’

Petra Spliethoff, adviseur wetlands en visserijmanagement, Center for Development Innovation, Wageningen UR.

‘Sinds 1997 vissen Nederlandse schepen al onder een Europees akkoord bij Mauretanië. Enkele Nederlandse diepvriestrawlers verdienen daar ieder jaar miljoenen. Toen Spanje en Portugal toetraden tot de EU wilden de lidstaten die nieuwe landen geen visrechten op de Noordzee geven en moesten nieuwe visgronden worden gezocht. Toen is uitgeweken naar West-Afrika. Europa betaalt voor de visrechten en de reders betalen het land ook een vergoeding. Maar de ecologische impact van Nederland en de andere landen die daar vissen is groot. Als je alleen kijkt naar sardinella: in 2008 heeft Nederland ongeveer 80 duizend ton van de 563 duizend ton aan sardinella opgevisst, het aandeel van de Senegalese vloot is na jaren van groei nu

ongeveer even groot als dat van Nederland. Niet alleen het bedrijfsleven moet de druk op de ecologie oplossen. Je moet ook als regering oog hebben voor de ecologische aspecten van deze diepvisserij, voor de gevolgen voor de mariene biodiversiteit en de visbestanden. In Nederland kijkt men echter als een stel neokolonialen niet verder dan naar wat er in de Europese visserijakkoorden is afgesproken. Ik vind dat je, als je daar als Nederland vist, je een verplichting hebt dat duurzaam te doen. Die landen zijn voor hun eiwitten afhankelijker van vis dan wij; ze moeten in 2025 ook nog wat te vangen hebben.’

Lokale handel

‘Daarnaast: het hoofdoel van de visvangst is de visvoorziening voor consumenten. Nu wordt de vis waarop de Nederlandse vloot vist op de boot bevroren en bewerkt en gaat het gros via het Spaanse Las Palmas

met het vliegtuig naar China en Rusland, en naar andere Afrikaanse landen als Ghana en Nigeria. Ook tal van andere landen vissen in Mauretanië, al dan niet legaal of onder de vlag van Belize. De duurdere vissen die de inwoners lekker vinden verdwijnen allemaal naar het buitenland. Mauretanië krijgt slechts buitenlandse valuta.

Omdat er zo nooit een eigen visserijsector van de grond komt, blokkeerde de visserijminister van Mauretanië onlangs de export. Hij wil een systeem van afzet in eigen land, voor werkgelegenheid, handel richting binnenland en goede vis op de eigen markt. Het op export gerichte bedrijfsleven was daar niet gelukkig mee – vooral Mauritaanse vissers – maar het vloeit voort uit het *New Partnership for Africa's Development* (NEPAD) van de Afrikaanse Unie, dat een plan heeft ontwikkeld om West-Afrikaanse landen hun eigen visserijsector op te laten bouwen. Idealiter hebben ze in zeg 2025 hun eigen vloot waarmee ze op duurzame wijze vissen, lokaal aanlanden en veilig verwerken en verhandelen, net als in Nederland.’

Illegale visserij

‘Dit NEPAD-plan moet de landen ook mogelijkheden bieden tegen een ander probleem, de illegale visserij. Nederlanders geven dan wel netjes hun vangsten op, Chinezen niet, en dat maakt het zicht op de bestanden nog lastiger. In Europa moet een schip het wat, waar en hoe van zijn vangsten registreren, internationaal ligt dat veel moeilijker. Het is goed dat de EU er naar streeft dat je straks nergens meer ongeregistreerde vis kunt aanlanden. Willen we West-Afrikaanse landen perspectief geven op een duurzame visserij, wat belangrijk is voor hun voedselvoorziening, dan moeten we samen met andere Europese donoren de regionale visserijbeheersorganisaties ondersteunen zoals bij de Noordzee. Helaas is het partnerschap Nederland-Noorwegen bij de FAO voor wat betreft visserij nog niet van de grond gekomen, en ook op het gebied van marien biodiversiteitsbeleid en beleidsoverleg houdt Nederland zich stil. Dat vind ik gemiste kansen. Nederland speelt een belangrijke rol in de visserij en de vishandel. Het zou ook economisch verstandig zijn meer mee te praten. Als Wageningen UR zouden we kunnen bijdragen door bijvoorbeeld via de Nuffic mensen bij ons stage te laten lopen, dat mensen op studiereis langskomen of dat we zelf lessen geven.’